

Høringsnotat

HØRINGSNOTAT – FORSLAG TIL OPPHEVELSE AV LOV 22. MARS 1946 NR 4 OM FIENDEGODS O.A. OG ENKELTE ANDRE LOVER, SAMT ENDRINGER I LOV 24. JUNI 1994 NR. 39 OM SJØFARTEN (SJØLOVEN)

Innhold

1.	Innledning	2
2.	Forslag om opphevelse av lov 22. mars 1946 nr. 4 om fiendegods o.a.	2
2.1	Gjeldene rett.....	2
2.2	Departementets vurdering.....	2
2.3	Økonomiske og administrative konsekvenser	3
3.	Forslag om opphevelse av lov 28. juni 1952 nr. 3 om avgift på bygge- og entreprenørvirksomhet til dekning av utgifter til byggeforskning og geoteknisk forskning	3
3.1	Gjeldende rett.....	3
3.2	Departementets vurdering.....	3
3.3	Økonomiske og administrative konsekvenser	4
4.	Forslag om opphevelse av lov 23. mars 1956 nr. 1 om forbud mot å betinge forkjøpsrett vedkommende fisk eller fiskeprodukter	4
4.1	Gjeldene rett.....	4
4.2	Departementets vurdering.....	5
4.3	Økonomiske og administrative konsekvenser	5
5.	Forslag om endringer av lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten.....	5
5.1	Opphevelse av kravet om gjenpart for dokumenter ved registrering i skipsregistrene – sjøloven § 15	6
5.1.1	Gjeldende rett	6
5.1.2	Departementets vurdering	6
5.1.3	Økonomiske og administrative konsekvenser	7
5.2	Endring av reglene om erverv av registerhjemmel etter kunngjøring – sjøloven § 36 7	
5.2.1	Gjeldende rett	7
5.2.2	Departementets vurdering	7
5.2.3	Økonomiske og administrative konsekvenser	8
6.	Departementets forslag til lovendringer.....	8

1. INNLEDNING

Nærings- og fiskeridepartementet sender med dette på felles høring forslag om å oppheve tre lover:

- lov 22. mars 1946 nr. 4 om fiendegods o.a.
- lov 28. juni nr. 3 om avgift på bygge- og entreprenørvirksomhet til dekning av utgifter til byggeforskning og geoteknisk forskning
- lov 23. mars 1956 nr. 1 om forbud mot å betinge forkjøpsrett vedkommende fisk eller fiskeprodukter,

Departementet sender også på høring forslag om å endre lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven). Forslagene presenteres fortløpende i dette høringsnotatet, før forslag til lovtekst følger samlet bakerst.

2. FORSLAG OM OPPHEVELSE AV LOV 22. MARS 1946 NR. 4 OM FIENDEGODS O.A.

2.1 Gjeldene rett

Lov om 22. mars 1946 nr. 4 fiendegods o.a. er siste gang tatt inn i lovsamlingen for 1981 med den bemerkning at den ikke lenger antas å ha praktisk betydning. Den er gitt spesielt med tanke på krigen med Tyskland 1940-45 og knytter også definisjoner av fiende til 9. mai 1945, dagen etter den tyske kapitulasjon i Norge. I Ot.prp. nr. 80 (1950) s. 1 heter det om fiendegodsloven av 1946: *"Den virksomhet som har funnet sted med hjemmel i denne lov, har i første rekke gått ut på å realisere den fiendtlige eiendom her i landet slik at utbyttet kan trekkes inn i statskassen til avdrag på Norges krav på erstatning for påført krigsskade. Loven av 22. mars 1946 gjelder bare eiendom som ved frigjøringen etter krigen 1940-45 måtte betraktes som fiendtlig, og gir således ikke regler som kommer til anvendelse om Norge skulle komme med i en ny krig."*

2.2 Departementets vurdering

Lov 22. mars 1946 nr. 4 om fiendegods o.a. antas ikke lenger å ha noen praktisk betydning. Ifølge NOU 1992:32 - Bedre struktur i lovverket - Lovstrukturutvalgets delutredning II - er det vanskelig å si med sikkerhet om det fortsatt eksisterer rettsforhold som lovens bestemmelser kan anvendes overfor. Utviklingen etter 1992 gjør at departementet ikke venter flere henvendelser med direkte henvisning til loven. Når det gjelder rettsavgjørelser, er hovedtyngden av sakene fra 1950-årene. Den siste relevante rettsavgjørelsen er fra 1993. Eiendomssaker etter krigen med tysk-norske interesser må dermed antas å være avgjort.

Ved siden av lov 22. mars 1946 nr. 4 om fiendegods o.a. under Nærings- og fiskeridepartementet finnes lov 15. desember 1950 nr. 4 om fiendegods (fiendegodsloven) under Justis- og beredskapsdepartementet. Sistnevnte lov er generelt utformet og vil fortsatt kunne ivareta fremtidige rettsforhold i forbindelse med en eventuell ny krig.

2.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Det antas ikke å ha økonomiske og administrative kostnader å oppheve loven. Det antas ikke å være utestående fiendegods som skulle kunne gi staten inntekter etter gjeldende lov.

3. FORSLAG OM OPPHEVELSE AV LOV 28. JUNI 1952 NR. 3 OM AVGIFT PÅ BYGGE- OG ENTREPRENØRVIRKSOMHET TIL DEKNING AV UTGIFTER TIL BYGGEFORSKNING OG GEOTEKNISK FORSKNING

3.1 Gjeldende rett

Lov om avgift på bygge- og entreprenørvirksomhet til dekning av utgifter til byggeforskning og geoteknisk forskning ble vedtatt i sammenheng med et politisk ønske om å fremme forskning og rasjonalisering innen byggeindustrien. Dette med henblikk på teknisk fremskritt i en tid med gjenreising og boligbygging høyt på agendaen i etterkrigstiden. Formålet med loven var å skaffe midler til bygge- og geoteknisk forskning i Norge gjennom en særskilt avgiftsordning på bygge- og entreprenørvirksomheten i landet, da det ikke var mulig å skaffe de nødvendige midler til veie ved bevilgninger på statsbudsjettet, jf. Ot. prop. nr. 73 (1951) og Innst. O. V. (1952).

Avgiftsordningen trådte i kraft fra 1. januar 1953 i henhold til kgl. res. av 19. desember 1952. Midlene, som kom inn gjennom avgiften, skulle avsettes til et eget fond, Fondet for byggeteknisk og geoteknisk forskning. Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Forskningsråd disponerte fondet for tilskudd til driften av Norges Byggtekniske Institutt og Norges geotekniske Institutt samt til andre bygge- og geotekniske forskningsformål. Avgiften ble knyttet sammen med lov om ulykkestrygd for industriarbeidere, senere lov om yrkesskadetrygd i det avgiften ble pålagt en nærmere bestemt gruppe innenfor bygge- og anleggsvirksomhet. Avgiften utgjorde 5 promille av arbeidslønningene. Avgiften ble senere økt i 1960 til kr 0,45– og i 1963 til kr 1,- pr uke for hver trygdet i de avgiftsbelagte næringsgruppene.

Avgiftpålegget opphørte fra 1971 som en konsekvens av innføring av ny trygdeordning som umuliggjorde fortsatt innkreving gjennom trygdeinnbetalingssystemet. Tilsvarende beløp som avgiften ble antatt å innbringe for 1970, 7 millioner kroner, ble i stedet kompensert over statsbudsjettet i form av øremerket bevilgning over Industridepartementets budsjett for 1971. Øremerkingen av midler som kompensasjon for avgiften opphørte fra og med budsjettåret 1973.

3.2 Departementets vurdering

Lov om avgift på bygge- og entreprenørvirksomhet til dekning av utgifter til byggeforskning og geoteknisk forskning har ikke lenger noen praktisk betydning. Instituttene, Norges Byggtekniske Institutt og Norges geotekniske Institutt, som avgiften ga tilskudd til ble fristilt fra Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Forskningsråd og omgjort til selvstendige stiftelser i 1985. Norges Byggtekniske Institutt ble senere innlemmet i SINTEF. Ordningen i dag går ut på at staten yter årlig tilskudd til forskningsinstituttene i form av basisfinansiering over statsbudsjettet fastsatt ved kgl. res. av 19. desember 2008, revidert av Kunnskapsdepartementet 1. juli 2013. Nærings – og fiskeridepartementet har ansvaret for

basisfinansiering av de teknisk-industrielle instituttene hvor de angjeldende instituttene inngår.

3.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Det utskrives ikke avgift i henhold til lov om avgift på bygge- og entreprenørvirksomhet til dekning av utgifter til byggeforskning og geoteknisk forskning. Opphevelse av lov 28. juni nr. 3 om avgift på bygge- og entreprenørvirksomhet til dekning av utgifter til byggeforskning og geoteknisk forskning vil ikke ha noen økonomiske eller administrative konsekvenser for staten.

4. FORSLAG OM OPPHEVELSE AV LOV 23. MARS 1956 NR. 1 OM FORBUD MOT Å BETINGE FORKJØPSRETT VEDKOMMENDE FISK ELLER FISKEPRODUKTER

4.1 Gjeldene rett

Lov om forbud mot å betinge forkjøpsrett vedkommende fisk eller fiskeprodukter ble vedtatt av Stortinget i 1956. Loven fornyet lov 20. mai 1899 om Ophævelse af Adgang til at betinge Forkøbsret i visse Tilfælde m.v., den såkalte væreierloven som igjen bygget på lov av 6. juni 1892 om Ophævelse af Adgang til at betinge Forkøbsret i visse Tilfælde m.v. Begrunnelsen for å innføre reguleringene i 1892 var erfaringer spesielt fra fisket i Lofoten og Finnmark. Fiskerne her var avhengige av tilhold på land for å finne ly for uvær, bøte redskaper og tilvirke fangsten blant annet. Eiendomshavere lot bygge anlegg til bruk for fiskerne, såkalte fiskevær bestående av kaianlegg og rorbuer m.v. Dette gjorde væreierne i stand til å stille til dels strenge betingelser for at fiskerne skulle få benytte fiskeværet i forbindelse med fisket. Eksempler på betingelser var forkjøpsrett til råstoff og prismessige fordeler. Fiskerne stod her med få alternativer og var tvunget til å gå med på slike vilkår. Det var for å hindre dette at den første loven ble vedtatt i 1892.

I forbindelse med dagens lov fra 1956 uttalte departementet i Ot. prp. nr. 55 (1955) på side 5 første spalte, at utviklingen i fiskeriene med større og bedre utstyrte farkoster, samt endrede driftsmåter trolig har gjort fiskerne mindre avhengige av forholdene på land, men at det fremdeles var behov for tilhold på land, spesielt under lofotfisket. Departementet uttalte at behovet for reguleringer ikke var absolutt påtrengende i de fleste fiskevær, men at det forekom tilfeller hvor forbud mot å betinge forkjøpsrett er nødvendig. Dagens lov fra 1956 ble derfor vedtatt som en noe oppdatert versjon av de tidligere lovene.

I henhold til gjeldene lov er det forbudt for væreiere å kreve forkjøpsrett i forbindelse med salg eller leie av husrom til fiskeriformål. Det er videre forbudt å avtale at leie for slikt husrom skal betales i fisk. Leieavtaler skal være skriftlige og det pålegges væreier å sørge for at det skjer. Manglende skriftlig avtale fører til at det er fiskerens forståelse til grunn ved uenighet, med mindre utleier "fører fyllestgjørende bevis" for at partene er blitt enige om noe annet.

4.2 Departementets vurdering

Forbudet mot å betinge forkjøpsrett vedkommende fisk eller fiskeprodukter har spilt en viktig rolle for den lite mobile delen av fiskeflåten som har vært avhengige av å leie ror- eller egnebuer i forbindelse med fisket. Det skjeve maktforholdet som i sin tid var mellom fisker og væreier ble avhjulpet med denne loven, ved at den hindret væreier som den sterke part å sikre seg urimelige fordeler. Departementet pekte i forarbeidene til loven på at reguleringene i loven flere steder begynte å bli mindre aktuell. Dette i lys av tendenser i fiskeriene med større og bedre utrustede båter, samt et endret driftsmønster. Denne tendensen har ytterligere forsterket seg de siste 59 årene. I 1956 var det ifølge Norges offisielle statistikk XI 293 Norges fiskerier 1956, i alt 87 790 yrkesfiskere i Norge hvorav 28 544 hadde fiske som eneyrke, 32 790 hadde det som hovedyrke og 25 933 hadde det som bi-yrke. Ved utgangen av 2014 var det registrert 11 308 yrkesfiskere i Norge hvorav 9 378 hadde fiskeri som hovedyrke og 1 930 hadde det som biyrke.

Det har vært videre vært en stor utvikling av utøvelsen av fisket og teknologien på fiskefartøylene. Det er i dag flere fiskere som kan sove på båten og de som ikke gjør det kan i hovedsak sove hjemme. De tidligere rorbuene som ble brukt både til overnatting og utstyr er i all hovedsak konvertert til reiselivsformål eller forsvunnet.

De fiskerne som har behov for lokaler til å oppbevare utstyr og lignende på land eier i større grad dette selv eller må anses som en profesjonell part i et leieforhold uten behov for den samme beskyttelsen. Det er i dag fiskekjøpere som tilbyr lokaliteter for egning og lignende i forbindelse med kjøp av råstoff. Dette gjør kjøperne for å nå opp i konkurransen om det samme råstoffet og er illustrerende for de endrede maktstrukturene. Det er videre gjennom fiskesalgslagsloven bestemmelser etablert tvungen førstehåndsomsetning av fisken gjennom eller med godkjenning av fiskesalgslag. Råstoff vil derfor måtte førstehåndsomsettes gjennom laget og kan ikke uten videre brukes som betaling for husrom.

Etter en samlet vurdering mener departementet at det ikke lengre er behov for lov om forbud mot å betinge forkjøpsrett vedkommende fisk eller fiskeprodukter.

4.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Opphevelse av lov 23. mars. 1956 nr. 1 om forbud mot å betinge forkjøpsrett vedkommende fisk eller fiskeprodukter vil ikke ha noen økonomiske eller administrative kostnader for staten. Ved opphevelse av bestemmelsen om bevisbedømming i tvist om innhold i leieavtale vil de alminnelige tvisterettslige reglene gjelde.

5. FORSLAG OM ENDRINGER AV LOV 24. JUNI 1994 NR. 39 OM SJØFARTEN

Skipsregistrene består av Norsk internasjonalt skipsregister (NIS) og Norsk ordinært skipsregister (NOR). NOR omfatter også Skipsbyggingsregisteret. Skipsregistrene er et realregister og er lokalisert i Bergen. Registrenes virksomhet sikrer rettsvern for norske skip og rettigheter i norske skip. Registrene tjener som ledd i den offentlige kontroll av norske skip og deres eierforhold.

5.1 Opphevelse av kravet om gjenpart for dokumenter ved registrering i skipsregistrene – sjøloven § 15

5.1.1 Gjeldende rett

Det følger av sjøloven § 15 tredje ledd at den som ønsker et dokument registrert i NOR eller NIS, må sende inn det originale dokumentet i tillegg til en gjenpart av dette til Skipsregistrene. Etter anbefaling fra Sjøfartsdirektoratet/Skipsregistrene foreslår Nærings- og fiskeridepartementet å fjerne kravet om gjenpart.

5.1.2 Departementets vurdering

Etter innføring av elektronisk saksbehandling og arkiv i Sjøfartsdirektoratet er det ikke lenger nødvendig eller hensiktsmessig med et gjenpartskrav. Dagens praksis er at når skipsregistrene mottar originale papirdokumenter til registrering, blir dokumentene skannet og oppbevart elektronisk i skipsregistrenes arkiver. Rekvirenten får originaldokumentet i retur. Dette medfører at det ikke er et behov for at rekvirenten innleverer gjenpart av originaldokumentet.

Departementet foreslår derfor å oppheve kravet om gjenpart i sjøloven § 15 tredje ledd. Det foreslås likevel at departementet gis forskriftshjemmel til å fastsette krav om innlevering av gjenpart. Hvis skipsregistrene ser behov for at gjenpartskravet bør gjeninnføres etter at den nye bestemmelsen har trådt i kraft, kan departementet fastsette dette i forskrift.

Departementet har i loven også foreslått en plikt til Sjøfartsdirektoratet om å lagre en kopi av originaldokumenter som sendes inn for registrering i skipsregistrene. Videre gir bestemmelsen Nærings- og fiskeridepartementet forskriftshjemmel til å fastsette måten dokumentene skal lagres og håndteres på. Verken skipsregistrene eller departementet ser behovet for å fastsette en slik forskrift nå, men det vurderes som nødvendig å ha en slik hjemmel slik at behovet kan vurderes fortløpende etter at lovendringen har trådt i kraft.

Skipsregistrene jobber med å innføre elektronisk skipsregistrering og elektronisk registrering av pant i skip, men fremgangsmåten eller systemet for elektronisk registrering er ikke bestemt ennå. Det vurderes derfor som hensiktsmessig å fastsette en forskriftshjemmel som gir Nærings- og fiskeridepartementet muligheten til å fastsette nærmere regler om elektronisk registrering, fremgangsmåten og i hvilken form dokumentet skal sendes inn på.

De foreslåtte endringene samsvarer med Justis- og beredskapsdepartementets forslag til endringer i tinglysingsloven (Prop. 53 L (2013-2014) Endringer i tinglysingsloven mv. (elektronisk tinglysning)). I forslaget er gjenpartskravet opphevet og departementet gitt hjemmel til å fastsette nærmere bestemmelser i forskrift om fremgangsmåte, gjeninnføring av kravet til gjenpart etc. Stortinget sanksjonerte loven 20. juni 2014 i tråd med Justis- og beredskapsdepartementets forslag.

En bestemmelse i tråd med forslaget vil høre naturlig inn under § 14 som retter seg mot registerfører og deres fremgangsmåte m.m ved skipsregistrering.

Som en naturlig følge av lovendringene, må det gjennomføres en rekke endringer i forskrift av 30. juli 1992 nr. 593 om registrering av skip i norsk ordinært skipsregister og forskrift av 30.

juli 1992 nr. 592 om registrering av skip i norsk internasjonalt skipsregister (NIS). Forskriftsendringene vil tre i kraft samtidig med de foreslåtte lovendringene.

5.1.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Opphevelsen av kravet om å fremlegge gjenpart vil innebære en forenkling og effektivisering av registreringsprosessen for både kundene og Sjøfartsdirektoratet. Formålet bak kravet om gjenpart er ivaretatt ved at dokumentet er gjort tilgjengelig elektronisk. Økonomiske og administrative konsekvenser for Sjøfartsdirektoratet er begrenset til å utarbeide og gjennomføre endringer i registreringsforskriftene for hhv. NOR og NIS i tråd med lovendringen. For kundene vil forslaget ikke få noen praktiske, økonomiske eller administrative konsekvenser, da skipsregistrene allerede ved innførelsen av elektronisk register rundt 2010 endret sin praksis og sluttet å kreve inn gjenparter.

5.2 Endring av reglene om erverv av registerhjemmel etter kunngjøring – sjøloven § 36

5.2.1 Gjeldende rett

Det følger av sjøloven § 36 at dersom et norsk skip med største lengde under 15 meter tilhører noen som ikke har registerhjemmel, kan personen som utøver eierrådighet og skriftlig erklærer å være eier, få registerhjemmel ved å sannsynliggjøre at vedkommende har vært eier i minst 10 år.

Hvis registerføreren finner at vilkårene er oppfylt, skal dette kunngjøres slik at mulige eiere får anledning til å melde seg. Hvis ingen melder seg fører registerføreren skipet i registeret med eieren som hjemmelshaver. Hvis registerføreren ikke blir overbevist av dokumentasjonen må eieren få registerhjemmel ved dom, jf. sjøloven § 35. Også i de tilfeller der eieren kan sannsynliggjøre eierskap helt tilbake til tidspunktet fartøyet ble levert fra verkstedet eller satt i fart for verkstedets egen regning, men fartøyet er yngre enn 10 år, må registerhjemmelen erverves ved dom.

Etter anbefaling fra skipsregistrene foreslår Nærings- og fiskeridepartementet at loven endres slik at i sistnevnte tilfelle kan skipseier få registerhjemmel etter kunngjøring – uten krav til dom.

5.2.2 Departementets vurdering

Formuleringen "fra skipet ble levert fra byggeverkstedet eller satt i fart for verkstedets egen regning", er brukt i § 36 fordi det er først ved levering/satt i fart at fartøyet kan registreres i Skipsregisteret, jf. sjøloven § 11 femte ledd. Det vurderes som hensiktsmessig å knytte også kravet til sannsynliggjøring opp til det første mulige tidspunkt fartøyet kunne blitt registrert. Skipet anses "levert" når fartøyet er levert fra verkstedet til bestilleren/første eier og denne har akseptert skipet. Ved levering overføres hjemmel til skipet, samt risiko for tap av og skade på skipet til bestiller. Dersom verkstedet har bygget for egen regning skal det ses hen til når skipet er "satt i fart", dvs. tatt i bruk. Et skip som er ferdigbygget, men ligger "på lager" hos verkstedet anses ikke å være satt i fart. For eksempel vil såkalte selvbygg være bygget for egen regning, samt de fartøy hvor det av ulike grunner ikke er noen bestiller.

Det understrekes for ordens skyld at det kun er tidskravet som endres. Kravet om sannsynliggjøring, utøvelse av eierrådighet og skriftlig erklæring av eierskap må fortsatt oppfylles for at skipseier kan erverve registerhjemmel. Dette innebærer at i de tilfeller skipsregistrene ikke finner eierskapet tilstrekkelig sannsynliggjort ved den fremlagte dokumentasjonen, må registerhjemmel erverves ved dom, jf. sjøloven § 35.

5.2.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Sjøfartsdirektoratet anslår at økonomiske og administrative konsekvenser vil bli begrensede. En endring som forslått vil innebære noe mer arbeid for Sjøfartsdirektoratet ved at flere saker vil kunngjøres etter sjøloven § 36. Den enkelte sak for seg vil ikke nødvendigvis medføre mer arbeid ettersom eierne også i dag som regel er i kontakt med skipsregistrene på forhånd og legger fram tilgjengelig dokumentasjon. Mange av de sakene som går til domstolene har dermed først vært vurdert av skipsregistrene. Endringen vil innebære en forenkling og effektivisering for skipseiere som skal erverve registerhjemmel under sjøloven § 36. Prosessen blir enklere ved at eier ikke behøver å inngi stevning, og raskere, i det fristen for innsigelser etter kunngjøring iht. sjøloven § 35 er 3 måneder, mens den er 1 måned etter kunngjøring iht. § 36.

Sjøfartsdirektoratet opplyser at disse sakene utgjør ca. 50 saker årlig. Endringen vil også medføre at domstolene blir mindre belastet.

6. DEPARTEMENTETS FORSLAG TIL LOVENDRINGER

I

Lov 22. mars 1946 nr. 4 om fiendegods o.a. oppheves

II

Lov 28. juni nr. 3 om avgift på bygge- og entreprenørvirksomhet til dekning av utgifter til byggeforskning og geoteknisk forskning oppheves

III

Lov 23. mars 1956 nr. 1 om forbud mot å betinge forkjøpsrett vedkommende fisk eller fiskeprodukter oppheves.

IV

I lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) gjøres følgende endringer:

Kapittel 2. Registrering av skip

§ 14 skal lyde:

Den som forlanger noe registrert, skal sende dokumentet til registerføreren.

Registerføreren skal føre en dagbok over dokumenter som forlanges registrert, og et skipsregister med blad for hvert enkelt skip. Registrering foregår ved at et utdrag av dokumentet føres inn i dagboken og at dokumentet anmerkes i skipsregisteret.

Dokument som kreves registrert, skal snarest mulig føres inn i dagboken etter den dato og det minutt det er mottatt for registrering og skal anses for dagbokført på dette tidspunkt. Dokument som kommer inn etter et klokkeslett som departementet² har fastsatt, skal føres inn i dagboken på skipsregisterets påfølgende åpningstidspunkt.

Ser registerføreren når dokumentet mottas at det ikke kan registreres, gjør registerføreren oppmerksom på det. Blir dokumentet ikke tatt tilbake, skal det føres inn i dagboken og i tilfelle nektes registrert, jf § 16. Er det åpenbart at dokumentet ikke kan registreres, kan det uten dagbokføring returneres til den som har krevd registrering. Vedkommende skal samtidig gjøres kjent med hvorfor dokumentet ikke kan registreres, og med at det ikke er dagbokført. Vedkommende skal videre gjøres kjent med at dokumentet vil bli dagbokført dersom dette kreves. Fremsettes slikt krav, dagbokføres dokumentet den dag kravet kommer inn, jf annet ledd.

Foreligger vilkårene for registrering, skal dokumentet anmerkes i skipsregisteret innen 2 uker etter dagbokføringsdato. Dokumentet sendes tilbake til den som har levert det inn, eller den denne utpeker.

Dersom et skip ventes levert fra utenlandsk byggeverksted eller selger til ny eier på et tidspunkt utenfor ekspedisjonstiden ved registerførerens kontor, kan skipets innføring i registeret og registrering av frivillige rettsstiftelser skje før skipet blir levert, men registerføreren skal holde dokumentene tilbake inntil denne får bekreftelse på at skipet er levert. Blir skipet ikke levert innen 1 uke etter dagbokføringen, er registreringen uten noen rettsvirkning.

Registrerte dokumenter skal lagres elektronisk i skipsregisteret. registreringsføreren. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hvordan registrerte dokumenter skal lagres og håndteres.

Departementet kan i forskrift bestemme fremgangsmåten for innsendelse av dokumentet til registerføreren.

Departementet kan i forskrift fastsette krav om innlevering av gjenpart av dokument som skal registreres, at gjenparten skal være bekreftet, hvem som kan gi slik bekreftelse og hvordan gjenparten skal oppbevares.

§ 15 tredje ledd: Oppheves

§ 36 skal lyde:

Dersom et norsk skip med største lengde under 15 meter tilhører noen som ikke har registerhjemmel, kan den som utøver eierrådighet og skriftlig erklærer å være eier, få registerhjemmel ved å sannsynliggjøre at vedkommende, alene eller sammen med sine hjemmelmenn, har vært eier i minst 10 år *eller fra skipet ble levert fra byggeverkstedet eller satt i fart for verkstedets egen regning*. Finner registerføreren at disse vilkår er til stede, skal denne kunngjøre en oppfordring til mulige eiere om å melde seg innen en frist som settes til minst 1 måned. Melder ingen seg, skal registerføreren innføre skipet i skipsregisteret med eieren som hjemmelshaver, eller, dersom skipet tidligere er registrert, anmerke at eierens hjemmel er i orden.

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelser til forskjellig tid. Departementet kan fastsette overgangsregler.